

Tekko je ranil v Majlsbergu 60 letni operar Samutli 15 letnega opekarškega pomočnika Govetija, ko je za šalo streljal iz samokresa. Stari ljudje naj bi že imeli pamet!

S strehe je padel v Sv. Jakobu delavec istov Velikogor ter zlomil tiluk. Siromak je upnjal mlado v dovo in 4 nedolžne sirote.

Dr. Janko Brejc je slavni voditelj prvaško-klerikalne stranke na Koroškem. No, ljudje so natični. Prvi služi denar kot pošten človek, drugi krade. Ta prodaja kvargeljne in smradljiv sir, oni pa baranta s svojim „krščanstvom“ in svojo „narodnostjo“, da bi si napolnil žepo. Jaz sem Slovenec“, a obadvaj imata namen, u privlečeta s svojim krikom čimveč ljudi k sebi, da jim izpraznita žepo... Približno tisoč misli so rojile po glavi gospodu Jankotu, se je preselil iz Ljubljane v Celovec. V Ljubljani je že toliko ljudskih „osrečevalcev“, da se dela gnoj iz njih. Zato jo je popihal tako raje čez kranjsko mejo. Misliš si je: kdočri me bodo nakrat za preroka izpoznavali in me hvalili in slavili in mimogrede se našte nekaj drobiža v moji denarnici. In tako je postal Janko „rešitelj tužnega Korotana.“ V malem in v velikem (trgovci pravijo „en gros“ in „en detail“) „rešuje“ Korošce; v malem, kadar sleče Jakcu, ki se toži, hlače in „laibč“, v velikem, kadar nastopa kot „Slovan in kristjan.“ Pri tej priliki se spominjam slučaja, ki postavlja Brejčovo „krščanstvo“ v prav čudno videti. T. Janko, kako pa je bilo takrat v Ljubljani, ko si srečal duhovna z Najsvetnejšim pri gradiščanskem mostu in ko nisi živemu Bogu ostal izkazal? To so prinesli vsi časniki, ti pa džal svoj sicer ne prekratek jezik. Takšen kristjan“ si v praksi. Sicer pa vemo se par projenitih zgodbič iz tvojega pobožnega „vzročiljanja“ in čez 7 let pride vse prav. Dotlej nazdar, velikanski „kristjan.“

Po svetu.

Čuden strup. Neka hrvaška Mica se je pred kratkim v Zagrebu zastrupiti, nič več ni mikalo mlado, veselo življenje. Misliš pa je, da je najbolj lahka in lušna smrt, ako se zastrupi — z žganjem. Izpila je poldrugi slivovice, ali smrt ni prišla, pač pa je mela Mica par dai strašnega mačka.

Pohotna klerikalna učiteljica. Učiteljica Friderika Büchel v St. Pölten na Zg. Avstrijskem manu kot strastna tercijalka. Ali zdaj se je vedelo, da je pred 6 letimi odpeljala in zapela 14 letnega dečka Scepana iz Celja na Zg. Avstr. in ko ga je pohotno izlobila, ga je pošljala v razne kloštore, da potone kutar. Fant je po 6 letih pobegnil iz sanstvana, vse ovadil in klerikalna hinavka je bila za svojo „čiste namene“ 6 mesecev zapora pod sodiščem.

Usmiljena sestra (nuna) je izginila. Sestra Agnez v bolnišnici sv. Ane pri Steyerju je pred kratkim pobegnila s svojim ljubčkom. Zaželesko je je posvetnega ženina.

Morlik Zeller. Dne 6. t. je m. bila izrečena občuba v Leobnu. Friderika dobi štrik za vrat, sestra pa je bila obsojena na 18 mesecev z jaza. Odpeljali so jo že v Begunje na Gorenjskem, kjer je ječa za ženske. Friderika je najbrž od cesarja pomiloščena in kakih 20 let zaprta. Možiti se je hotela in ni imela denarja, da je zadavila svojo znanko, ki je imela denar. Nuj nima denarja, ne ženina, ampak sramoto in umor na svoji vesti.

Viljem II. — starci oče. Nemškemu prestolonasledniku se je pred par dnevi rodil sin, in bo bo angleški kralj Edward. To je pri vnuču nemškega cesarja.

Pisma bodo dražja. V lokalnem prometu se je plačevalo 10 h za zapečateno pismo. Primožne za poštno predale bodo tudi večje. Poštni pismonoše na deželi dobijo večjo plačo. Tudi tiskovine bodo dražje. Poštna nakaznica (Postanweisung) bo stala zanaprej 3 h, poštna prejemnica (Postbegleitadresse) pa 13 h. Za tiskavke se morajo rabiti uradni blanketi po 2 h. Nekateri poslanci se proti temu povošanjju bodo pričuli v drž. zboru.

Novi prerek je postal znani mesar in krčmar v Cirkovcih. On je kmetom preroval: Ako bo veliko izvoljen za poslanca, potem bo moral

sv. križ iz žol, iz cerkve pa bodo napravili štale! — Kdo bi bil misil kaj takega o njem! Lagati in svojega bližnjega sramotiti znajo ti klerikalci, kaj ne? Naprednjaki v Cirkovcih, veste, kaj je vaša dolžnost!

Obojena nuna. Pri okr. sodišču v Cmruku je bila obsojena nuna Ana Jarnian v 50 K globe, ozir. na 5 dni zapora, ker je pred kratkim pretepla v šoli devetletno deklete, da je celi mesec bolehalo. Prav je, saj nuna zasluži.

Nova svetnica. Katoliški list „Osservatore Romano“, ki izhaja v Rimu, pripoveduje slediče dogodbo: V vasi Tittigmann blizu Pize se je nekemu dekletu delj časa sanjalo, da je pod kuhinjo pokopana sveta ženska. In res so tam potem našli neko žensko truplo, popolnoma ohranjeno, kakor bi ta ženska spala. To truplo je baje od blažene Cherardeske, ki je v tem kraju svoje dni sveto živila in l. 1200 umrla.

Gospodarske.

Gnojenje travnikov. Spodaj podpisani sem pogojil letos v pomladu za poskušnjo z umetnim gnojem nekatere dele svojega posestva oz. pašnika. Pašnik, ki sem ga pognojil, ima strmo severno lego in mrzli ruijavi lapot ter je močno pomešan s prodcem (s šodrom). Zelenjo sem razdelil na 4 enake dele, vsak del meri 10 arov ali okoli 280 kvadratnih klatfov. Prvi del je postal negnojen in je dal 121 kg. slabega batičastega sena. Drugega sem pognojil s kajnitom 100 kg in dobil 182 kg sena. Tretji je dobil 100 kg kajnit in 100 kg Tomaževe žlindre ter mi prinesel 256 kg prav lepega deteljnega sena. Četrji del je dobil samo 100 kg Tomaževe žlindre in mi je dal 263 kg prav lepega deteljnega sena. Da je kajnitov učinek tako majhen, izvira iz tega, da se je šele v začetku marca potrosil namesto že v jeseni in da se zelo pologoma razkraja. Navedene številke nam torej jasno kažejo, koliko pomaga umetno gnojenje (primeri 121 kg z 263 kg!) Omeniti še moram, da je na potrošenih delih z umetnim gnojem meh skoraj popolnoma poginil ter so bili ti deli obrašeni s tako gosto deteljico, da niti kača ne bi mogla skozi prelesti. Prejšnja leta pa, kar je bilo zelenega videti, je bil sam meh in vmes je rastla redka badičasta trava. Smem tedaj vsakemu posestniku z mirno vestjo kar najtopleje priporočati umetno gnojenje, posebno, ko današnje razmere ne kažejo, da držimo roke križem, temveč da se z vso odločnostjo poprimemo dela, izvestno pa negovanja travnikov. Čim več dobimo dobre krme, tem več živine lahko redimo, ki nam daje veliko in dobrega hlevskega gnoja, gnoj pa obilno vsakdanjega kruha. Da pa priporočam umetno gnojenje, s tem ni rečeno, naj umetno gnojenje izpodrine živinski gnoj in gnošnico, ampak, kdor nima dovolj hlevskega gnoja, naj se oprime umetnih gnojil. Kako pomaga umetno gnojenje pri drugih poljskih pridelkih, na pr. ovsu, krompirju itd. o tem bom svoječasno tudi poročal, ker sem ravno tako na jednake dele razdelil obsejane in obdelane parcele. V slučaju, da kdo hoče natančnejših poročil, naj se obrne na mene in jaz drage volje ustrežem vsakomur s pojasmilom in s svojimi izkušnjami. Franc Skerlec, posestnik v Vičancih, pošta Velika Nedelja na Spodnjemščinskem.

Kako je žveplati poleti? Lansko leto je mnogo vinogradnikov požgalo z žveplom grozdje. To se je dogodilo večinoma zato, ker so metali po trtah v preveliki množini. Poleti se ne sme žveplati premočno, majhen puh zadostuje. Najbolj se priporoča žveplanje, ko so se trte po dejvu posušile.

Peronospora (strupena rosa) je vstavila letos vsled suše svojo kvarljivo delovanje. Ne smemo se pa preveč zanašati, da ne pride. Nekateri vinogradri, ki se niso škropili, so že sedaj goli. — **Zeleno cepljenje** se je letos tako dobro sponeso vsled ugodnega vremena.

Sadjerejci, zravnajte in podprite mlado sadno drevo.

Listnica uredništva in upravnosti.

Celovec in drugje: Za pismen odgovor je poslati poštno znanko. — Podplat in Sv. Wolfgang: O vo-

litvi ne pišemo več. Nekaj porabljeni! — **Svetna ves:** O isti zadevi smo že imeli stavljen dopis, toraj je moral Vas izostati. — **Polzela:** Pri prostovoljni berni ni treba nič dati. Zupnikove napade nam sploh ne. — **Obersteier:** Plačano do 1. avg. 1908. — **Č. g. Škamlec:** Ne podtakj svojemu bližnjemu dejanju, ki jih ni storil! — **Linkoln (Am.):** Vaši želji ustrežemo. — **Milwaukee (Am.):** Veseli smo, da ste somišlenik. Hvala za razglede! — **Sv. Martin:** Jakača še naučimo kozjih molitvic! — **Gutščajn:** Preosebno! — **Sv. Peter:** G. župnik Tombah, Vas „popravek“ je romal v koš. — **Sv. Peter:** Brez podpisa, torej v koš! — **J. W. Buchberg:** Take šole ni v Avstriji. Priporočamo Vam, dajte dekleta v deklisko meščansko šolo v Celje, Maribor ali Ptuj; prosite potem za znižanje plače in za podporo k šolskim potrebsčinam. Iz teh zavodov stopi dekleta lahko v učiteljske v Mariboru ali v gospodinsko šolo (Haushaltungsschule) v Ptiju, kjer se tudi dobi podpora.

Loterijske številke.

Trst, dne 30. julija: 63, 42, 84, 87, 14.
Gradec, dne 7. julija: 32, 19, 31, 15, 85.

Svoji k svojim.

Naprednjaki, podpirajte samo obrti in gostilne somišlenikov, naprednjakov. Ogibajte se takozvanih „narodnih“ trgovin klerikalcev in pravakov!

Sedlarski učenec

se takoj sprejme. Najraje bi vzel takega, ki zna nekoliko tudi nemški. Zglasiti se je treba pri: Leo Kulnik sedlar in tapecir Spodnja dravška ulica (Untere Draugasse 2) v Ptiju.

327

Hitra razprodaja!

4 pari črevjev
za gold. 2.60.

Nakupil sem veliko obuv, zato jih lahko oddam po slepi cen: 1 par črevjev za žurnanje za dame, rjava ali črna, z dobar prihitimi, močnimi usnjatimi podplati, dalje en par mi drah črevjev za gospode in en par modnih črevjev za dame. Vsi 4 pari so tako elegantno izgotovljeni, zlo lepi in lehkko se v njih hodijo. Veličost po centimetrih, vse stanje samo gold. 2.60. Razposilja se ali po poštem povzetju ali če se denar pošlje naprej.

H. Wachtel

razposiljalna tvrdka za obuvala
Krakov štev. 28.

Zamenja dovoljena, tudi denar
se lahko vrne. 352

Sodarskega (binder- skega) pomočnika

sprejme podpisani takoj. Delo je po zitri in po leti. Plača v akordu ali pa na teden. Vprašajte pri Francu Zore, sodarskem mojstru na Bregu pri Pljuj.

350

Zastopen viničar

oženjen, čigar otroci bi poslgali pri vinogradu, vsaj 2-4 delavce moč bo moral imeti za razpolago, se tako sprejme. Mora biti trenzega značaja. — Več pove Aleks Wutschler, Nemška vas pri Krškem na Kranjskem 320.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8-12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme v trgovini Eduarda Supanz na Pristovi. 356

Premeščenje odvetniške pisarne.

Odvetniška pisarna dr. pl. Plachkija, ki je bila dozdaj v Ogerski ulici, je zanaprej na Minoritskem trgu št. 5 v I. nadstropju nasproti sodniji.

Spreten Šafer

oženjen, ki je izvezban v gospodarskih opravilih v naseljanju Vinogradov. i. d. išče službo. Več pove uprav. Stajerca. 330

Pekovski učenec

močan, ne pod 16 let star, se sprejme v pekarji g. Jakoba Musgerv Lucanah (Leutschach). 338

Dva mizarska pomočnika

spretna delača se takoj sprejmeta pri Karlu Reisingerju, mizarskem mojstru v Ptiju. 346

Gostilna in mesarna

z žganjarnico, na lepem kraju ob državni cesti v okolici Maribora se pod udobjimi pogoji proda. Zraven je "lep vrt za zelenjavo" in za pogonček, travnik, njiva, koglišče, hlev in sobe za tuje. Ponudnik pove upravništvo Stajerca. 304

Čedna hiša

(Zinshaus) dobro ohranjena, 5 minut oddaljena od Ptuja, v lepi, jasni kleti, kamra, hiška za družino, kolarnicu, listjak, gospodarsko poslopje, perilna, kuhinja za svinje z 2 kotlom, peč za kruh, hlev za 8 živine in 2 konja, vse podano in s kalamom. Skedenj, 9 svinjakov, dvernica, hiška za zelenjavo in rože, kjer se lahko za zimi kuri. Velik vrt sadonosnik in vinske obraje, studenec, vse novo zidano in z opoko krito, v najboljem stanu. Pet oralov najboljših rodovitih njiv, vse pri hranu in glavni costi, katere so za stavba zemljišča (Bauplatz) odmenjene. To je v resnicu najlepše posestvo, pripravljeno za kakšno mlekarno, penzionistu ali mesarna. Cena je 12.500 gold. Gor ostane sparkase 5000 gold. — Potem je eno posestvo pri Pesniči, ki meri 18 oralov lepih travnikov in njiv, velik sadonosnik, vse v enem, jasno rodotvino. Hram je zidan, z opoko krito, s 3 sobami, kuhinjo in kletjo. Veliko gospodarsko poslopje, ki je slamo krito. Zraven je: kamra za žito, štala za 15 glav živine, skedenj, parma, kolarница, svinjaki. Ktem se sliši vse letošnje silje, katero je prav lepo in kroma, vse gospodarsko poljedeljsko orodje, kakor: vozovi, maltilni in rezilni stroji, vinske posode itd. kak stoji in leži. Zraven je tudi 5 glav živine. Vse to ima ceno 6.500 gold. in 3.000 ostanci. Živine se lahko do 15 glav redi. Krma je samo sladka. Farnost je sama s slijeno do 3000 gold. vredna. Najbolj pripravno za mlekarno ali za kakega vino-reja. — Potem je eno malo posestvo blizu Maribora 1/4 ure hrada, 20 m. od kolodvora in cerkve Hoč. Hiša s tremi sobami, kuhinjo, kletjo, gospodarsko poslopje, kamra, hlev za 4 živine, skedenj, kolarница, svinjaki, lep vrt s sadnimi drevesi in z brajdami se takoj proda. Hrami so deloma kriti s slamo, kamra in hlev ima bok. Zraven sta dve rodotvini njivi in lep gozd, vsega skup je nad 4 orale in vse v lepem, ravnem kraju. Cena je 2.350 gold. in 1000 gold. lahko ostane na posestvu. Istotan je Franc Podlipnik, Thesen st. 42 pri Mariboru.

Volar

(Ochsenknecht), če mogoče, naj je zmožen tudi nemškega jezika, se takoj sprejme pri firmi Leposcha v Ptiju. 353

Pekovski učenec

se takoj sprejme v pekarji J. Orniga v Ptiju. 365

Bicikel

(Waffenrad), ki je na držaju poljem, z bakrenimi neti popravljen na tem poskodovanem kraju, z rujave torbico za orodje, je bil dne 15. t. m. v kaki ptujski gostilni pozahoden. Pošteni najdilni naj ta bicikel odda v mestni hiši v Ptiju, kjer se mu izplača dobra najdina, ali pa naj v upravništvu "Stajerca" naznani, kje bi se mogel bicikel nati. 368

Pekovski učenec

priden in močan, nad 15 let star, se takoj sprejme pri pekovskem mojstru Peteršniku v Ptiju, Gospodske ul. št. 11. 367

Mlinarski učenec

močan, se sprejme pri g. A. Krichbaumu, umetnem mlinu v Oplotnici. Oblike se mu oskrbi, drugo pa se izve natancije pri lastniku. 347

Izvrstno posestvo

366

jako lepo, 1/4 ure od Maribora, tik glavne ceste, z lepo novozidanjo hišo s 3 sobami, kuhinjo, velikim zalogom, velika klet, kamra, hiška za družino, kolarnicu, listjak, gospodarsko poslopje, perilna, kuhinja za svinje z 2 kotlom, peč za kruh, hlev za 8 živine in 2 konja, vse podano in s kalamom. Skedenj, 9 svinjakov, dvernica, hiška za zelenjavo in rože, kjer se lahko za zimi kuri. Velik vrt sadonosnik in vinske obraje, studenec, vse novo zidano in z opoko krito, v najboljem stanu. Pet oralov najboljših rodovitih njiv, vse pri hranu in glavni costi, katere so za stavba zemljišča (Bauplatz) odmenjene. To je v resnicu najlepše posestvo, pripravljeno za kakšno mlekarno, penzionistu ali mesarna. Cena je 12.500 gold. Gor ostane sparkase 5000 gold. — Potem je eno posestvo pri Pesniči, ki meri 18 oralov lepih travnikov in njiv, velik sadonosnik, vse v enem, jasno rodotvino. Hram je zidan, z opoko krito, s 3 sobami, kuhinjo in kletjo. Veliko gospodarsko poslopje, ki je slamo krito. Zraven je: kamra za žito, štala za 15 glav živine, skedenj, parma, kolarница, svinjaki. Ktem se sliši vse letošnje silje, katero je prav lepo in kroma, vse gospodarsko poljedeljsko orodje, kakor: vozovi, maltilni in rezilni stroji, vinske posode itd. kak stoji in leži. Zraven je tudi 5 glav živine. Vse to ima ceno 6.500 gold. in 3.000 ostanci. Živine se lahko do 15 glav redi. Krma je samo sladka. Farnost je sama s slijeno do 3000 gold. vredna. Najbolj pripravno za mlekarno ali za kakega vino-reja. — Potem je eno malo posestvo blizu Maribora 1/4 ure hrada, 20 m. od kolodvora in cerkve Hoč. Hiša s tremi sobami, kuhinjo, kletjo, gospodarsko poslopje, kamra, hlev za 4 živine, skedenj, kolarница, svinjaki, lep vrt s sadnimi drevesi in z brajdami se takoj proda. Hrami so deloma kriti s slamo, kamra in hlev ima bok. Zraven sta dve rodotvini njivi in lep gozd, vsega skup je nad 4 orale in vse v lepem, ravnem kraju. Cena je 2.350 gold. in 1000 gold. lahko ostane na posestvu. Istotan je Franc Podlipnik, Thesen st. 42 pri Mariboru.

Lepo posestvo

z gostilno tik ceste v Leskovcu in z novonastojenim vinogradom, se takoj proda. Več se izvede v odvetniški pisarni dr. pl. Plachkija v Ptiju na Minoritskem trgu. 370

Vinogradniki! Vinorejci!

Kadar potrebujete zanesljivo dober in fršni gumi cepljenje trsja (Prima Reben-Veredlungs-Gummibär) dalje lanene konce za suho cepljenje trsja (Leinenzug zum Trocken-Veredeln) in jute-špago (Jute-Bindfaden) namesto rafije za zeleno trsje vezati, potem se vse zaupanjem obrnite pismeno ali ustmeno do naju in bo prepricani, da vam vsakokrat dobro in pošteeno postreže Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Začevljarije

priporočava najin imeniten, dober in trpežen lastni žamet (Schuhlastin und Schuhsammt), nadalje jemonec euge za štiftle (Gummizunge), izvrstno lažplatno in suknjeni file za furo, strufe, rincice in vsake vrste in velikosti. Dalje imava v zalogi posev vrsto cvirna za usnje (leder) stepat in sicer poleg tudi vsake druge barve.

Prepričajte se in bote spoznali, da vam vselej do pošteeno in z nizko ceno postreže.

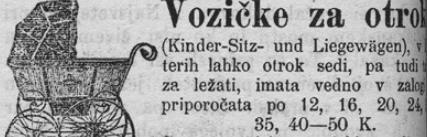
Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Za šivilje

prav posebno priporočava vso robo, potreben za obutev in nališp (Aufputz), žamet vsake barve, žido (suočna atlas), dalje vedno nove zorce (Aufputzhorten), celo v sploh vse, kar potrebujete za svoje delo. Za obisk se priporočava

brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Vozičke za otrok

(Kinder-Sitz- und Liegewagen), v terih labko otrok sedi, pa tudi za ležati, imata vedno v zalogi priporočata po 12, 16, 20, 24, 35, 40—50 K.

Cene so nizke, vozički so licno močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteeno in točno ustreže.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Pozor! Ljudje iz okolice!

Pozor! Ljudje iz okolice! Pozor! V najini podružnici (filiali) pri mostu (Wagplatz) počevajo;

pravi domači sesekan špēh, pravo domačo svasko mast (Schweinfette), prav domači zelhanšpeso, izvrstni fini švicarski sir, radensko tinto, pravo domačo tikvino olje, fino kašef kg 1 gld. 20 kr., fino moko (melo) kg po 10, 14 kr., kakor vse druge specijerske reči. Kdo enkrat obiše, tisti ostane nama gotovo zvest odjemker mi skrbno paziva na to, da se vsakomur pošteeno in točno postreže.

Podružnica bratov Slawitsch trgovca v Ptju pri mostu.

Styria-bicikel

Novi modeli 1901

Cene za gotov denar

Styria-bicikelni model (Strassenrad) po K 160 Styria-bicikel najfinjejsi (Strassenrad) po K 180—200 Styria-bicikelni (Halbreit).

Maschine po K 240 Styria-bicikelni (Luxus-Hemrad und Strassenrennen mit Patent-Styria-Doppelmöca)

glockenlager po K 280

Že rabljene, toda se prav dobre bicikelne prodajava po 80, do 120 kron. Na obroke (rate) pa ugodnimi pogaji prodajava zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesecnemu plačilu in samo nova kolesa. Na zahtevanje se vsakomur, ki misli kupiti, poslje cenik zastonj. Styria-bicikelni so dandanasi imenitejši fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje bicikelne kakor tudi posamezne dele.

Ti bicikelni se smejijo z zaupanjem kupiti, ker so izvadeno trda trepča izdelani, kar zamore vsakdo, ki si ta fakti potrditi. Blago je garantiрано dobro in se ne sme z vrednimi fabrikati zamenjati. Cene so pa nizko nastavljene.

se toraj Styria bicikelnu vsakomur priporočajo.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele v kelnov in tudi Reithofereje zračne cevi (Luftschläuche und Laufmantel).

Brata Slawitsch, Ptuj,

zastopnika za okraje Ptuj, Ormož in Rogatec. Narocila naj se poslje zastopnikoma, ker fabrika posamezne kolesa ne razposilja in neproda.

